

DEBRECENI ÚJSÁG

Előfizetési ár helyben és vidéken
Egy hóra 50— korona. Negyedévre 110— korona.
Félévre 220— korona. Egész évre 440— korona.
Még jelenik hétfő kivételével minden nap.

Felcélós szerkesztő és lapfőigazgató
THAN GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Debrecen, Kossuth-utca 3. szám alatt, L. emelet
Debreczeni Első Takarékpénztár épületében.
Egy szám ára 22 korona.

Megjelent a gabona szabadforgalmáról szóló rendelet.

A hivatalos iap mai száma hozza a magyar királyi kormány 4575. számú rendeletét a gabona forgalmának szabadátviteléről.

A rendelet kimondja, hogy a rendelet életbeléptetésének a napjától kezdve

az 1921. évi termésű buza, rozs, kétszeres, árpa, zab, köles, tatárka és tengeri, valamint ezek örömenye a belső forgalomban szabadon adható és vásárolható.

Minthogy e szerint gabona-szükségletét mindenki korlátlanul beszerezheti, hatósági elhatárolás igénye senkinek sincs. Tekintettel azonban az ország lakossága egy részének nehéz kereseti és megélhetési viszonyaira, az állam az erre rászorulókat, nevezetesen

a közszolgálati alkalmazottakat, az ipari munkásokat, a nagyobb városokban segély nélkül dolgozó kisiparosokat és a teljesen vagyontalan és keresetképtelen egyéneket (rokkantakat, hadiözvegyeket, hadiárvaakat stb.) az elsődleges életszükségletet képező gabonát, illetve liszt beszerezésében az 1921—22. gazdasági évben átmenetileg még támogatásban részesíti.

Erre a célra minden malom köteles a hozzá örlés vagy hánolás végett beszovaltott gabonaneműekből azok 15 százalékat, a darálás vagy egyéb feldolgozás végett beszállított gabonaneműekből pedig azok 12 százalékat természetben vissza tartani és az államkincstárnak beszolgáltatni.

A malmok általi beszolgáltatandó gabonának átvételi árát a földművelésügyi miniszter a kereskedelemügyi miniszterrel egyetértően, külön rendeletben állapítja meg.

A földművelésügyi miniszter a malmokkal megállapodhatik, hogy előre meghatározott mennyiségű gabonát szolgáltatnak be, feltéve, hogy a malmok erre megfelelő anyagi biztosítékot nyújtanak és ezért bizonyos meghatározott körzetekben — egyetemlegesen felelősséget vállalnak.

A rendelet alapján összeváltott gabonakészletek felett a földművelésügyi miniszter rendelkezik.

A földművelésügyi miniszter külön rendelettel állapítja meg, hogy az állami támogatást élvező egyes fogyasztók lisztelátásban mely időponttól mely időpontig és milyen mértékben részesülnek.

A törvényhatóságoknak első tisztviselői haladéktalanul kötelesek összeállítani az állami támogatásra szorulókat jegyzékét.

A rendelet kimondja továbbá, hogy búzát, rozst és kétszerest akár szemes állapotban, akár megdaráltatva, állatokkal lehetetlen tilos.

A rendeletben említett mezőgazdasági termények belső forgalomban szállíthatók.

A nagykövetek tanácsa megalakítja a magyarországi határ-egyeztető bizottságot

Páris, jun. 23. A nagykövetek konferenciája a trianoni békeszerződés későbbi álló életbeléptetésére való tekintettel már most megteszi a szükséges intézkedéseket a magyarországi határegyeztető bizottság megalakítására. A nagykövetek ta-

igazolmány nélkül, a határszéli forgalomban azonban csak szállítási igazolmányokkal, a határon túl való forgalomban pedig csak kivételi engedéllyel szállíthatók.

A rendelet megszegését kihágás címen hat hónapig terjedhető elzárással és 2000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetik. Ha meg tudják állapítani az illetéktelenül elért nyereséget, akkor a pénzbüntetés 2000 koronán felül megállapított nyereség kétszeresével felemelt összegig terjedhet.

A lefoglalt készletet elkobozzák. A rendelet július 5-én lép életbe.

Az ingatlanok, a butorok, üzemek, raktárak és jószágok vagyonváltása

Hegedüs új adó javaslatai

Hegedüs Loránt pénzügyminiszter két fontos törvényjavaslatot nyújtott be a nemzetgyűlésen. Az első törvényjavaslat az ingatlanok, a földművelési tárgyak, az áruraktárak, az ipari üzemek és az egyéb jószágok vagyonváltásait szabályozza, a második törvényjavaslat pedig a nagyobb háborús vagyonok váltásáról szól.

Az ingatlanok vagyonváltásáról szóló rendelet kimondja, hogy az országban minden olyan földművelési tárgy, amely a földművelési tárgyak vagyonváltás alá esik.

A vagyonváltás a termő zselés vagy jogi szándékok összes birtokai után velük ki. Ha az együttes kataszteri tiszta jövedelem:

1. 10 K-nál több, de 50 K-nál nem több 30 kg. búzának az ára, 2. 50 K-nál több, de 1000 K-nál nem több 33 kg. búzának az ára, 3. 1000 K-nál több, de 10.000 K-nál nem több 36 kg. búzának az ára, 4. 10.000 K-nál több, de 50.000 K-nál nem több 39 kg. búzá az ára, 5. 50.000 K-nál több, de 150.000 K-nál nem több 42 kg. búzának az ára, 6. 150.000 K-nál több 45 kg. búzának az ára.

A vagyonváltás kivételül csak a fizetés a piaciul szolgáló buzamenyiség fogják megállapítani. A buza elvételétől kezdve szállítási alkalmas búzát kell érteni, amelynek árat mindenkor a budapesti piacárnak megfelelően a pénzügyminiszter és a földművelésügyi miniszter fog megállapítani. A városi és községi és belteleknek a vagyonváltás az 1920 március 1-én érvényes mutatók értékeinek a tiszta zselés. A földművelési értékek elsőfokú a pénzügyi igazgatóság állapítja meg. A vagyonváltás kivételül a mezőgazdasági ingatlanok a birtokos bevallása és a kataszteri birtokok alapján kell majd megállapítani. Ha a birtokos a bevallását a kiűzött határidőben be nem adja, akkor a vagyonváltás tiszta zselés.

ha pedig másodsorú felszólításra sem tesz eleget, akkor a vagyonváltásnak további 15 százalékot fizeti majd pótlék fejében. Közös birtoklás esetén a földbirtok vagyonváltása minden birtokost a birtoklása arányában terhelik.

Külön fejezet intézkedik a szőlő és erdő birtokos vagyonváltásáról. Vagyonváltás alá esnek: mindazon szőlőterületek, amelyen 1920. évben szüreteltére érdemes must vagy csemeg szőlőtermés volt. Vagy, amelyen amerikai vesszőszapritó telepek vagy ottvány gyökereztető iskolát hasznosítottak.

Nem esnek vagyonváltás alá azok a területek, amelyeket a törvény a földbirtok vagyonváltásánál mentesített

valamint az egy nyolcad katasztrális holdnál kisebb területű szőlőterület, amely a község külső területén fekszik. A szőlőbirtok vagyonváltásánál a birtok nagysága, művelési módja, a szőlőművelési tereje és term. képessége szerint fogják megállapítani a törvényben felsorolt módzatok szerint. Ugyancsak így módon intézkedik a törvény az erdő birtok vagyonváltásáról is.

A háztulajdon vagyonváltása alá esik minden olyan ház, amely épület, amely a házadó tárgya. Nem esnek vagyonváltás alá a házadó föl mentes állandó épületek. Valamint a kizárólag gazdasági, fadusi olvasókörök és néplázak céljaira szolgáló épületek.

A háztulajdon vagyonváltásának a háza 1920. évi nyereség jövedelére. A vagyonváltás összege pedig az 1920. évben elért nyers házb. jövedelem háromszorosára.

A vagyonváltásról szóló törvényjavaslat legérdekesebb része az a fejezet, amely a butorok vagyonváltásáról szól.

E szerint a javaslat szerint a váltás alól mentesek az államfő, az loegen államok diplomáciai képviselői, a konzulátusok alkalmazottai és mindazok, akiknek huszezer koronát meghaladó értékű adóköteles tisztviselői vagyonuk nincsen.

A vagyonváltás szempontjából köteles ingó vagyon ugyiszól minden tárgy, ami a szobában található, butoroktól az ékszeresekig — évszerek, evőedények, író, dohányeszközök és az órák kivételével. Vagyonváltás alá esik minden jármű, amelyet motorerővel hajtanak, kivéve a motor-kerékpárt. Minden hintó vagy kocsi, amely kizárólagos személyes használatra van elrendelve.

Nem esik vagyonváltás alá az olyan magántulajdonban lévő gyűjtemény és műtárgy, amelynek tulajdonosa azokat jogérvényes ajándékozás vagy hagyományozás útján az államnak felajánlja.

Nem esik vagyonváltás alá a hazai művészetnek oly alkotásai, amelyek saját tulajdonait alkotják. A butorok után a vagyonváltásról a törvényjavaslat különben állapítja meg. Harmincezer korona összegértéket felül száz ezer koronáig három százalékát, ötszáz ezer koronán felül 5 százalékát, eg millió felül 8 százalékát, két millió felül pedig 10 százalékát kell vagyonváltás fejében fizetni.

A második törvényjavaslat a háborús vagyonok váltásáról intéz edik és ebben kimondja, hogy váltás alá tartozik mindazon vagyon, amelyet 1914 július elsejétől 1921 márc. első napjáig terjedő időben szereztek. De csak abban az esetben, ha az 1920. évre szóló vagyonadó kivételkor a vagyon az egymillió koronát eléri vagy meghaladja. Nem számítandó be a háborús váltás adóalapjába olyan vagyon sem, mely magyar állami címetekben volt vagy van elhelyezve.

Nem esik vagyonváltás alá a vagyon akkor, ha a tulajdonosa igazolni tudja, hogy azt a háború előtti szerzete vagy örökölte.

Vagyonszaporulatnak tekinti a törvény az adósságoknak 1914 június első napján kezdődő és 1921 március első napja közti időre terjedő förtésztesét is. A törvényjavaslat többi pontja intézkedik még az értékpapírok felől és e szerint váltás alól mentesek azok az értékpapírok, amiket örökölték, vagy amik háború előtt a tulajdonos birtokában voltak és azok az értékpapírok, amikről a tulajdonos igazolni tudja, hogy más értékpapírokkal becserezték.

Nem mernek aratni.

Budapest, jun. 23. Az utóbbi napokban szélviharok voltak az országban. A szél semmiesetre sem tesz jót, mert megdönti a vetést és az aratást megnehezíti. Különb is a mai időjárási viszonyok között semki sem mer hozzákezdeni az aratáshoz.

Legszebb kalapok,
divatos formákban és színekben,
Frank Edénél a megyeháza mellett

A nemzetgyűlés.

Megszavazott javaslat.

Budapest, jun. 23.

A nemzetgyűlés mai ülését fél tízenegy órakor nyitotta meg Rakovszky István elnök.

Sumogyi, az igazságügyi bizottság elnöke, betérjesztte a bizottság jelentését a büntető eljárás egyszerűsítéséről szóló törvényjavaslatról.

Eörfy Endre a pénzügyi bizottság elnöke, betérjesztte a bizottság jelentését az örlési és forgalmi adóról, valamint a címer használati díj felemeléséről szóló törvényjavaslatról. Ezeket a javaslatokat sürgősen napirendre tűzik.

Harmadszori olvasásban is elfogadták a bírói oklevél képesítő hatályának kiterjesztéséről szóló javaslatot, a pénzbüntetés és bírságok ideiglenes felemeléséről szóló javaslatot általánosságban és részleteiben elfogadták Hegyeshalmi Lajos kereskedelmi miniszter benyújtotta az állami építkezések megindításáról szóló javaslatot. Karafiáth Jenőnek az ifjúsági játszóterek és testnevelési iskolák létesítésére vonatkozó indítványát a Ház elfogadta.

Az elnök ezután öt perc szünetet rendelt el, mely után Kardos Nő előterjesztte interpellációját, melyben a kereskedelmi és pénzügy minisztert kérte, mit hajlandók tenni, hogy a gazdasági forgalom a környező államokkal meginduljon.

Az interpellációt kiadták a kereskedelmi és pénzügyminiszternek.

Ezzel az ülés negyedtizenkettőkor véget ért.

Vizmizéria

Miért volt elzárva a vízvezeték?

Furcsa bizony, hogy ebben az őrjöngő időkben, amidőn mindenütt víz van, azzal a kérdéssel kell foglalkozni, hogy hát a vízvezetékben miért nincs víz.

A városi tanács csütörtöki ülésén vetették fel a kérdést: Miért nincs víz a vízvezetékben tegnap este 7 óra óta?

Hathy Kálmán vízműfelügyelő erre azt a felvilágosítást adta, hogy a szűk Szent Anna utcában egy vízvezeték tűzcsapot kitért egy szekér és e miatt el kellett zárni a vezeték, amíg a kitért csapot helyre nem állították.

A másik kérdés az volt, hogy este miért csak 10—11 óráig szolgáltattak vizet, holott most már egész éjjel van villamosáram.

Erre azt a felvilágosítást adta a vízműfelügyelő, hogy azért zárja el már ilyenkor a vízvezeték, mert a víztartó medencébe vizet kell gyűjteni másnapra. Olyan kicsi a vízüzem teljesítőképessége, hogy naponként csak 2000 köbméter vizet tud szolgáltatni.

A tanács tudomásul vette a felvilágosításokat és úgy intézkedett, hogy ezentúl éjjel 11 óráig tartson a vízszolgáltatás.

No és mi lesz az utcák locsolásával, ha majd megint jóidő lesz?

Semmi. Olyan drága a vízvezeték víz, hogy azzal nem önthető a város az utcákat.

A jegybank a rongyos bankjegyeket is beváltja

Budapest, jun. 23. A jegybank be fogja váltani az összes lerongyolt 50, 20, 10 és azoknál apróbb pénzeket is és pedig olyképen, hogy a bankjegyeket egy táblára fektetve megállapítják, hogy mennyi hiányzik belőle és azt a bankjegy értékéből levonják, a többi új pénzben fizetik. Hogy az aprópénz becse-

rélése még mindig nem kezdődött meg, ennek az az oka, hogy az 5 koronásnál kisebb pénzekből még nincsen annyi készen, hogy kicserélés zavartalanul megtörténhessen. Azonban rövid időn belül a budapesti pénznyomó nyomdák készen lesznek és akkor megkezdődik a pénzkicserélés utolsó része is.

A debreceni templomgyalázók a vádlottak padján.

Budapest, jun. 23. Fölfedezték azt a nagyszabású bolsevik összeesküvést, amely a pécsi munkásotthonból indult ki és amelynek célja az volt, hogy vallási villongást szítson a magyar faj református és katolikus hívői között. A bűntény szálai elvezetnek egészen a debreceni református templom meggyalázásáig. És hogy a pokolian kieszt terv nem sikerült, az a keresztény magyarság józanságán kívül a rendőri és büntető hatóságok érdeme.

Richter Józsefet és tíz társát a törvényszéki elmeorvos szakértők beható vizsgálat alá vették és egyöntetűen megállapították, hogy a vádlottak mind épelméjűek és ezért büntetőjogi felelőségre vonhatók. — Mindannyian lázadásra való szövetkezésre biztatással és pénzhamisításra való szövetkezéssel vannak vádolva. Miután a lázadás büntetése a statáriumot kihirdették, röghöngtélő bíróság ítélik az ügyben.

Korpony bíró tanácsa ezt az ügyet mára tüzte ki. A vádhatóságot Tóth Béla dr. kir. ügyész képviseli.

Elnök Richter Józsefet hallgatták ki, aki azt mondja, hogy a soroksári uti fegyvergyárnak volt munkása. A román megszállás idején letartóztatták, majd azután Pécsre ment, ahol a szociálista pártba fordult.

A debreceni templomgyalázó röpiratokat négyen hozták át a demarkációs vonalra. Pécsen Hatkovic Lajossal állott összeköttetésben, aki a Peidl-kormányban államtitkár volt. Tagadja, hogy pénzt akart volna hamisítani. Azt nem tagadja, hogy kommunista és hangoztatja, hogy csak azokkal a munkásokkal foglalkozik akik áldozatokat tudnak hozni a célért.

A gazdaszövetség felterjesztése a vagyonváltás ügyében.

Budapest, jun. 23. (M. T. I.) A gazdaszövetség adóügyi gyűlésén felkérték Wekerle Sándort, az Országos Pénzügyi Tanács elnökét, hogy átadandó felterjesztésüket támogassa. A vagyonváltás ügyében azt a megállapítást hozták, hogy a gazdasági ingatlan vagyonváltás a kataszteri tiszta jövedelem minden koronája után legfeljebb tíz kilogramm buza lehet. Követelte még a gyűlés, hogy az ingatlan közvetlenül

Ezután Iher Péter motorszerelőt hallgatták ki. Vallomása szerint nem tudta, hogy kommunisták társaságában szokták át a határon. Tagadja, hogy résztvevő volna a röpiratok csmmpészésében.

Ezután az elnök szünetet rendelt el.

Szünet után Torkos Sándor géplakatos elmondja, hogy felszólították arra, hogy vállalkozzon röpiratok terjesztésére, amelyekkel itthon forradalmat lehet előidézni. Neki az volt a főmegbízata, hogy a röpiratokat a vasasok közt szórja szét. Pécsen azt mondták neki, hogy Budapesten Richtert keresse. A Várnai utcai trafik címet is megadták neki.

Richter Sándor magánhívatalnok kihallgatása következett, aki tagadja, hogy a pécsi vezetőkkel, így Linder Béával összeköttetésben állt volna.

Ezután Fogt Rezsőt hallgatták ki. Teljesen lerongyolódva áll a beteg ember a bírói emelvény előtt.

Elnök: Tehát tudja, hogy mi volt a megbízata?

Vádlott: Nem.

Elnök: A rendőrségen beismerete, hogy a győri vagonvárbán kellett volna valami bizalmi állásba bejutnia és ott a munkások között agitálni.

Vádlott: Ezt vallottam a rendőrségen, mert razzaskodtak hozzá, hogy ezt mondom.

Az elnök egyéb kérdései után kijelenti, hogy a röpiratokról nem tudott semmit, sem vádlott társai megbízatairól és egy részét nem is ismeri. Nem érzi magát bűnösnek.

Elnök ezután a tárgyalást berekesztette és folytatását délután fél 4-re tüzte ki. A tanú kihallgatásokra és ítélethezatalra csak holnap kerül sor.

Öngyilkos szerelmes pár.

Szerelmi dráma Nyirbátorban.

Jakab Antal 21 éves fiatalember és Oszlászky Jolán 22 éves leány Nyirbátorban tegnapelőtt éjjel öngyilkosságot követtek el.

Előbb Jakab Antal Browning pisztolyával a lányt a szive alatt kétszer mellbelőtte, majd a feje vert halántékához illesztve kétszer magára lőtt.

A fiatalember azonnal meghalt, a leány még életben van, de életbenmaradásához kevés remény van.

A fiatalok levelet hagytak hátra, melyben megírják, hogy közös elhatározással mennek a halálba a fölötti bánatukban, hogy szüleik nem akarták beleegyezni házasságukba.

Városházáról.

Az új tb. tanácsnokok esküje. Hubert Ottó főispán — mint megirtuk — tiszteletbeli tanácsnokká nevezte ki dr. Miszti Károlyt és dr. Balla Bertalan tb. aljegyző-közigazgatósi fogalmazókat. A kinevezettek csütörtökön délelőtt tették le a hivatali esküt a városi tanács előtt. Csóka Sámuel h. polgármester melegen szavakban üdvözölte az új tb. tanácsnokokat, akiknek kiváló, szorgalmas munkáját honorálta ez a kinevezés.

Új iparosok és kereskedők. A városi tanács özv. Orosz Pálné liba- és rucáhus árusítására szóló engedélye után 300, Szegedi Lajosné rövid- és szövöttáru kereskedésre szóló engedélye után 200, Warcha Leosz kelmefestő és vegytisztító iparigazolványa után 100, Pálffy József zöldség-, hüvelyes félék, tejtermékek-, burgonya-, gyümölcs- és cukorkakereskedésre szóló engedélye után 500, Körtvélyesi Kálmán szatócs iparengedélye után 500 kor., Grósz Izidor bazárárukereskedésre szóló engedélye után 500 korona illetéket szabott ki.

Jóváhagyott közgyűlési határozat. A város törvényhatósági bizottsága a városi tisztviselőknek és alkalmazottaknak a fizetésük 75 százalékát és a családi pótlék 100 százalékát szavazta meg az 1921. évre Ezt a határozatot a helygyminiszter jóváhagyta.

Felhívás. Debrecen város erdőgazdaságában a készletek leltárba vétele június 28-ával veszi kezdetét. Felhívatnak ennek folytán mindazok, kiknek faultalvány van birtokában, hogy a kiadott fát 1921 június 28-ig, délig vitessék el, mivel ezen határidő elteltével a be nem vitott utalványra fa kiadatni nem fog. Debrecen sz. kir. város tanácsa.

A budapesti kamara új tagjai.

Budapest, jun. 23. A budapesti Kereskedelmi és Iparkamara Belatiny Arthur kamarai elnök elnökle mellett ma a kamara tagjaiul megválasztotta gróf Apponyi Albertet, dr. Grätz Gusztávot, Heinrich Ferencet, Lersch Vilmos bárót, Lukács Lászlót, Poyovics Sándort, Teleszky Jánost, Wekerle Sándort és gazdasági életünknek még több kiválóságát. (M. T. I.)

A hazatért oroszfogyó regénye.

Viszontlátta elhaltnak hitt feleségét.

A debreceni államrendőrség tegnap igen érdekes ügyben fejezte be a vizsgálatot. Arról van szó, hogy a miskolci kir. ügyészség megkeresésére nyomozást kellett folytatni egy részletes levél tisztázására, amelyet egy magyar hadifogyó kapott fogsága idején.

Holb Henrik tiszagyuláhozai lakos a világháborúban hadba vonult és orosz fogságba került. Omszkban szenvedett sok debreceni fogolytársával s 1917. évben levelet kapott falubeli ismerőseitől, mely azt a szomorú hírt tartalmazta, hogy a felesége meghalt és két gyermekét elvitték az apósa házához, mert nem volt senki, aki gondozza az árvákat.

A halálhír rendkívül lesújtotta Holb Henriket, éjszakáit s nappalait is végig sírta bánatában.

Nemsokára a hadifogyó táborban tifusz járvány ütött ki. Holb is megkapta a betegséget. Kórházba vitték, ahol minden értékes holmiját ellopták. A többek között a hazulról kapott levelei is elvesztek az ápolók kezén.

Mikor felgyógyult, bánatát úgy akarta enyhíteni, hogy udvarolni kezdett egy Eben Emilia nevű izgorodi leánynak, akit aztán az ottani formák között feleségül is vett. Még pár évig lakott künn az orosz pokolban. Pár hét előtt tért vissza Holb Magyarországra s felkereste lakóhelyét. Új feleségével jelent meg a községben s ellátogatott a házához is. A legnagyobb meglepetésre ott találta viruló egészségben feleségét és két gyermekét. Nagy meglepetésében szóhoz se tudott jutni. Hasonló helyzetbe került az igazi felesége, aki meg azt a hírt kapta féltől, hogy elhalt. Mikor a házasságuk magukhoz tértek, kezdtek gondolkodni a bonyodalmas történet kibogozására felől. Holb jelentést tett az esetről a csendőrségnek. Erre az ügyészség megindította elene az eljárást kettős házasság miatt. Holb hivatkozott több volt fogolytársára, akik látták, sőt olvasták a felesége halálhírét hozó levelet. Debrecenben is volt egy társa Holbnak, Buglyó Simon Bozay telep lakos, akit a rendőrség kihallgatott s igazolta, hogy a levelet olvasta és alig tudta megvizsgálni a gyászhiřitől lesújtott Holb Henriket.

Az orosz asszony látta azt, hogy heki itt aligha lesz maradása, meg egyezett Holbbal, hogy fizesse meg az uti költséget s hajlandó Oroszországba hazautazni, így aztán Holb boldogan tovább élhet első feleségével és családjával.

Japán ratifikálta a magyar békét.

Hága, jun. 23. (Budapesti Tudósító.) Tokiói távirat szerint Japán ratifikálta a trianoni békét.

Páris, jun. 23. (M. T. I.) A francia szenátus külügyi bizottságában Briand miniszterelnök kérte a bizottság tagjait, hogy sürgezzék a szenátusban a trianoni békeszerződés ratifikálását.

Elfogták a debreceni polgárőrség vörös nyomozóját

Oláh János a pacierdőben kézrekerült.

A bolsevik uralom alatt hírhedt alakja volt a debreceni vörös őrségnek Oláh János volt polgári rendőr. Oláh a proletár diktatura alatt teljes odaadással állott a direktórium szolgálatába s abban lelte gyönyörűségét, hogy a debreceni polgárőrséget alaptalan vádakkal, besugásokkal vádolta meg, hogy letartóztatásuk a város társadalmi világának vezetőit.

Különösen a tuzok összeszedésekor járt el kegyetlenséggel Oláh. Ő volt az, aki a mellett kardoskodott, hogy azonnal ki is kellvégezni néhány tusát Debrecenben elrettentő például.

Durván viselkedett Oláh a debreceni rendőr tisztikar tagjaival is. A kommunizmus bu-

kása után megszökött Debrecenből. Az ország különböző helyén bujdosott, végül hazamerészkedett, de nem mert megmutakozni. Egy vámospórcsi ismerősénél a pacierdőben húzta meg magát rövid idő óta.

A debreceni rendőrség megtudta itt tartózkodását s tegnapeste a pacierdőbe kivonult egy sereg detektív, körülvette a házat, amelyben Oláh lakott. Mikor a hírhedt vörös ember meglátta a tulerőt, nem ellenkezett, megadta magát. Most folyik ellene az eljárás. A rendőrség felhívja mindazokat, akik ellen Oláh János a kommunizmus alatt valamit elkövetett, jelentkezzenek a rendőrség I. emelet, 67. számú szobában.

Ujdonságok

Házasság. Ditrői Puskás Kálmán m. kir. műszaki tanácsos, a debreceni államépítészeti hivatal főnöke és neje szül. ruszi és nezsideri Komlóssy Irma leányát, Iruskát nőül veszi Balogh János kir. tanácsos ny. székesfevárosi adó felügyelő és neje szül. Hódy Karolina fia Balogh Gyula urad. számtartó Királytelkén. A polgári esketés f. hó 25-én, szombaton délelőtt fél 12 órakor a városháza dísztermében, az egyházi Királytelkén ugyanazon nap d. u. 6 órakor tartatik meg.

Kifizetik az államadósságok kamatait. A kormány legközelebb hirdetményben fogja közölni azt a szándékát, hogy kifizeri az 1919. évi hátralékos államadóssági kamatokat. A törvény szerint Csonka-Magyarországot terhelő államadóssági címleteknek az 1911. évi március 31-től kezdve 1919. év végéig esedékessé vált kamatai, valamint a Csonka-Magyarországot terhelő államadósságok 1919. év március 21-ike előtt esedékessé vált, még hátralékos kamatai évi 3 százalékra leszállítva kifizetésre kerüljenek.

A nyírbátori gimnázium nyilvánossági jogot kapott. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a nyírbátori minorita római katolikus gimnázium I-IV. osztályának a nyilvánossági jogot a folyó 1920-21. tanévre megadta.

Felhívás. Az italkiméresi illetékeknek 1921-1923. évekre leendő kivetéséhez szükséges összeírási jegyzék elkészülvén Debrecen sz. kir. város előjáróságánál (rendőrségi palota, földszint, 34. ajtó sz.) f. hó 27-ével kezdődőleg 8 napon át, tehát július hó 4-ig bezárólag közszemlére kitétetik. Ezen idő alatt a szóban forgó összeírási jegyzék betekinthető s az abban foglalt engedélyesek netaláni észrevételeiket a közszemlére való kitétel ideje alatt írásban ugyanott benyújthatják. Debrecen, 1921 június 23. Rostás István sk. a városi előjáróság vezetője.

Befőttkötőző kenderzsínog, a legjobb minőségű hólyagpapír, legolcsóbban nagyban és kicsinyben kapható Csáthy könyvkereskedésében, Piac utca 8.

Nyakkendő új alakítása: Simonffy-utca 5.

Halálozás. A legmélyebb fájdalomtól megtört szívvel tudjuk, hogy forrón szeretett drága jó leányunk néhai **ujfalui Veress Margit**-nak f. hó 23-án reggel 7 órakor, életének 23-ik évében hosszas szenvedés után örökké tónulni vágyó lelke porhüvelyétől megválya csendesen elhunyt. Kedves halottunk földi részei f. hó 25-én d. u. 4 órakor a Csokonai-u. 4. sz. házukból a ref. egyház szertartása szerint a Hatvan-utcai sírkertben fognak örök nyugalomra térni. Mely végteszünetétől rekonvaleszként, ismerőseinket bánatos szívvel meghívjuk. Béke lebegjen porait felett. Mélyen sujtott szülei: Veress László és neje Kovács Ida. Testvérei: Erzsike, Ilus, Irénke, Károly, Béla, Tibor és Viola. Nagymamája: öz. Veress Lászlóné Alföldy Eszter. Nagybátyjai: Veress Gyula nejevel Fazekas Rózával és Zoltán fával, Veress Sándor, Kovács József nejevel Jarabinek Ilonkával.

Új tanárok a ref. leányiskolában. A debreceni református leányiskola igazgatótanácsa tegnap délután tartott ülésében töltötte be az üresedésben levő tanári állásokat. A leánygimnáziumi magyar-német nyelvtanári állásra hatan pályáztak, akik közül Debreczeni Ferencet választották meg, aki segédtanár volt a debreceni főgimnáziumban. A ref. polgári leányiskolához nyelvtanárnak kilenc pályázó közül Tar Juliát választották meg, a számtanárnari állásra pedig öt pályázó közül Bottyán Erzsébetet.

Megölte a srápnel. Többszentsmiklósról jelentik: Jakli György 15 éves tiszoroffi Kovácsinas egy talált srápnelt próbált felbontani. A srápnel szétrobbant s a fuldarabokra tépte.

Betörések a Vénkertben. Az elmúlt éjjel a Vénkertben jól szervezett betörőbanda garázdálkodott. A betörők több házba hatoltak be és nagymennyiségű fehérneműt, továbbá háztartásbeli anyagot loptak el. A tettesek olyan sietve vonultak el a betörések színhelyéről, hogy az uton elpotyogtatták a szakmány egy részét. A károsultak panaszára a csendőrség folytatja a nyomozást a betörők után.

A bukaresti nuncius Erdélyben

Bukarest, jun. 23. Carmazzio a Vatikán bukaresti nunciusa Erdélyben tartózkodik. Először Suciu halászfalvi érseket látogatta meg, azután Mailáth püspököt. Utazásának célja a katolikus pápáság türelmetlenül anyagi helyzetének a megjavítása.

A pékek ismét hajnalban akarnak sütni.

Feltérjesztés a miniszterhez.

A Debreceni Sütőiparosok Egyesülete Marx János aláírásával beadványt intézett a városi tanácshoz az éjjeli munkaidő korlátozásáról szóló miniszteri rendelet megváltoztatására dolgában. Ez a rendelet ugyanis oly módon korlátozza az éjjeli munkát, hogy a pékek csak reggel hat órakor foghatnak a munkához és este hatig dolgozhatnak, nem úgy mint azelőtt, hogy reggel hat órakor már ki volt sütvé a friss kenyér, zsemle és kifli.

A debreceni pékiparosok ennek a régi állapotnak visszaállítását kérik. Vagyis azt, hogy már reggel négy órakor hozzáfoghassanak a sütéshez. Azt kívánják a városi tanácstól, hogy ez irányú kérelmükdől pártolólag terjessze föl a belügyminiszterhez, illetve a kereskedelmi miniszterhez és addig is, amíg miniszteri intézkedés történik a dologban, a városi tanács engedje meg a debreceni pékiparosoknak, hogy reggel négy órakor kezdhessék a süttést.

A városi tanács a beadványt áttette az I. foku iparhatóság-hoz hogy kérdezze meg a sütőiparosok kérelmére vonatkozóan a sütőmunkásokat. A kérelemnek azt a részét, hogy már a miniszteri intézkedés előtt 4 órakor kezdhessék a munkát, a pékek, nem teljesíthették a tanács, mert a miniszteri rendelettel nem helyezkedhet szembe. Hangzottak ugyan el olyan vélemények, hogy a közönségre nézve előnyösebb, ha a pékek négykor kezdenek sütni, mert akkor már korán reggel friss kenyeret és péksüteményt kaphat a közönség.

Megtalálták Kálmán János sírját

Az 1564-ben meghalt Kálmán Jánosnak eddig ismeretlen fennmaradt helyét, mint egy genfi távirat távirat jelenti, sikerült megtalálni. Annak idején eltitkolták a nagy teológusnak sírhelyét, attól tartva, hogy profanizálni találnák azt és ezért nem jelölték meg. A sírhelyet csupán egy Speyr nevű tanítványának családja ismerte, akik megesküdtek, hogy addig nem árulják el a titkot, amíg a családnak élő leszármazottjai lesznek. A család utolsó élő sariadéka az Avignonban élő 71 éves Speyr Jenő, aki elhatározta, hogy miután nincs utódja, családjának 300 éves titkát fel fogja fedni a francia protestáns egyház képviselője előtt.

Lesz-e sztrájk Angliában?

London, jun. 23. A bányamunkások szakszervezetének végrehajtó bizottsága a múlt szombaton, amikor a kerületben a szavazás a sztrájk befejezése ellen döntött, fel-szóította a többi szakszervezeteket, hogy rokonszeny-sztrájkjal siessenek a szénbányászok segítségére. Az átirat ügyében a szakszervezeti választmányok holnap, pénteken tartanak ülést. A legesélyesebb valószínűsége sincs annak, hogy ki-mondják a sztrájkot.

Nyiregyháza fogják végrehajtani az első botbüntetést.

A Lévi Zsigmond és társai ügyében döntött a Kuria.

Nyiregyháza, jun. 23.
A Lévi-féle aru-csempészet ügyében tudvalevőleg a nyiregyházi törvényszék Lévi Zsigmondot 2 és fél évi börtönre, huszezer korona pénzbüntetésre, 25 botbüntetésre és 360 korona vagyoni elégtétel megfizetésére, Teperták Dánielt egy évi börtönre, 200 korona pénzbüntetésre és 20 botbüntetésre, Fried Antal 2 havi fogházra, ötezer korona pénzbüntetésre és 24 ezer korona vagyoni elégtétel megfizetésére, Rosenfeld Bélát egy évi börtönre, 5 ezer korona pénzbüntetésre és 12 botbüntetésre, Rosenfeld Sándort 4 havi fogházra és 100 korona pénzbüntetésre, Jurina József, Vajda András, Halas János, Pádár János, Teperták János, Balog István, Mikusieca József, Tomaga József és Kocsal Pál nyirábrányi lakosokat

pedig egyenként 4 havi fogházra, 100 korona pénzbüntetésre és 12 botbüntetésre ítélte.

A királyi Kuria Varga Ferenc elnöke alatt a napokban döntött végérvényesen ebben az ügyben a vádlottak és védők semmisségi panasza folytán. A legfelsőbb bíróság Fried Antalnál mellőzte a 24 ezer korona vagyoni elégtétel kiszabását, valamint Teperták Dánielnél és Jurina József és társainál a botbüntetés kiszabását s így a botbüntetést csak Lévi Zsigmondon és Rosenfeld Bélán fogják végrehajtani.

Az ítélet kihirdetése a közeli napokban a nyiregyházi törvényszéken meg is fog történni s utána nyomban végrehajthatják a kiszabott botbüntetést, mely az első eset lesz Csonkamagyarországon.

Tőzsde.

Zürich, jun. 23. Zárótőzsdekor: Berlin 835, Holland 196.30, Newyork 591, London 2220, Páris 4765, Milánó 2920, Brüsszel 4730, Kopenhága 101, Stockholm 132, Krisztianja 84 és fél, Madrid 79, Buenos-Aires 180, Prága 810, Budapest 235, Zágráb 400, Bukarest 930, Varsó 0.37, Bécs 1.10, osztrák belégyezett 0.86.

Budapest, jun. 23. Valuták a budapesti zárlaton: Napóleon 810—830, angol font 935—955, dollár 247 és fél, 257 és fél, francia frank 2020—2050, marica 353—355, lira 1250—1270, osztrák korona 36 és fél, 38 és fél, rubel 33—55, lei 390—400, szokol 350—365, korona-dinár 650—670, frank-dinár 650—670, lengyel marica 17—19. Devizák a budapesti zárlaton: Amsterdam 82 és fél, 84 és fél, Bukarest 392—405, Kopenhága 4150—300, Krisztianja 3550—700, London 940—60, Berlin 350—65, Olaszország 1245—75, Páris 2025—55, Prága 345—57 és fél, Stockholm 5500—700, Svájc 4250—350, Bécs 36 és fél, 38 és egy negyed, Zágráb 162 és fél 172 és fél, Newyork 250—260.

Gyapjupiac.

A külföldi gyapjupiacon szilárduló irányzat jutott érvényre és Londonban a legutóbb megtartott gyapju-aukcióján az árak általában 5 százalékkal emelkedtek. Nálunk ez idő szerint a külföldiek a vásárlástól tartózkodnak. Minőség szerinti jelenleg 40—56 koronát fizettek az állomás, 100 kilogrammonként.

Borpiac.

A magyar mezőgazdák szövetezte jelenti, hogy a múlt hetekben annak a hírére, hogy Ausztria a vámokat újabb 30 százalékkal akarja felemelni, siettek boraikat minél előbb kivinni, úgy, hogy az utolsó két hétben körülbelül 50.000 hektoliter rugott a kiszállított borkeménység. Mostantól kezdve az üzlet elesenedett, az árak hanyatlanak.

A munkásbiztosítási bíraskodás.

Budapest, jun. 23. (M. T. I.) A nemzetgyűlés igazságügyi, pénzügyi és munkásügyi bizottságai ma délután Hencz Károly elnöke alatt együttes ülést tartottak, amelyen a munkásbiztosítási

bíraskodásról szóló törvényjavaslatot tárgyalták. A mai ülésen a részletes vitát folytatták és kisebb módosításokkal az egész javaslatot elfogadták. A javaslat vitájában részt vettek Simonyi Semadon Sándor, Ugron Gábor, Bródy Ernő, Koszó István, Tomcsányi Vilmos Pál igazságügyminiszter és Bernolák Nándor népjóléti miniszter is. A bizottság jelentését holnap terjeszti be a nemzetgyűlésnek Rubinek István előadó és kéri fogja a javaslatra a sürgősség kimondását.

A büntető eljárás gyorsítása.

Budapest, jun. 23. Tomcsányi Vilmos Pál igazságügyminiszter a múlt héten nyújtotta be a nemzetgyűlésen a büntető igazságszolgáltatási eljárás egyszerűsítéséről szóló törvényjavaslatot. A nemzetgyűlés bizottsága a törvényjavaslatot letárgyalta és csekély módosítással a magáévá tette. A javaslat már a nemzetgyűlés holnapi ülésére ki van tűzve tárgyalásra. Ez a javaslat épen azt célozza, hogy a büntetőeljárás szabályozásának gyorsaságával, de a büntetőjogi alapok megsértése nélkül a büntető eljárást a kisebb bűntényekben gyorsabban és egyszerűbben folytassák le. A javaslatban fel van véve, hogy egyes bírók ítélkezzenek a törvénykezés olyan ügyeiben, a melyek a járásbírók hatáskörébe tartoznak.

Színház.

Pénteken: Debrecenbe kéne menni.
Szombaton: Cigányszerem, operett. Bodán Margit utolsó fellépte.

A Csokonai színház jelentése.
Pénteken Debrecenbe kéne menni Szigeti Jenő felléptével — Szombaton Bodán Margit utolsó felléptével a Cigányszerem kerül színre.

Nyílttér.

Nyilatkozat.

Férjemért Herskovits Ábrahám gyümölcskereskedőért egyáltalán semmiféle anyagi felelősséget nem vállalok.

Herskovits Ábrahámné.
Hatvan-utca 41.

Mindenféle jó minőségű háztartási kefékkel és moszókefékkel a legutányosabb áron szolgál Csire István kefékötő m.
Arany János-utca 11. szám alatt.

Eladó
60 hold szántóföld a Tamási pusztán.
Felvilágosítást nyújt dr. Nagy István ügyvéd Szent Anna-u. 8.

Eladó a Hatvan-utcai kertben Gohér-utca 3 sz. a ház

900 négyzetögl területű szőlő és gyümölcsös, 2 szobás, konyhás lakás, agasztus 1-én elfoglalható.

Felvilágosítást nyújt dr. Nagy István ügyvéd, Szent-Anna 8.

Dollárt,

leit, sokoltstb. logdrágulban vesz, tőzsdei megbízásokat

jutányosan eszközöl

Markovits

bankirodája, Piac-utca 63.
Telefon: 565.

Bárhöl hirdetett olcsó áraknál is oicsóbbankészítetket méretűn előrangú fűzőm anyagból úgy cipőt, mint eszimat. A faradást megérdemli és ön meggyőződhetik, ha lemegy **Fábián Testvérek** cipő- és eszima készítő műhelyében Rákóczi-utca 71. sz.

Levelőzés

Pálmanova lejegére levél van. Kérem átvenni. 3301

Ajánlat

Műhímezés plüss, guvró, Péterfia-utca 25 számú készítőnek Ivánviné 2823

Jó munkás hentes segéd kiegészítőnek vagy al-lendő alkalmazásra — azonnalra ajánlkozók Cím a kiadóban. 60

Bérbeadók jeáshovák hánmal, sze kérel Eladó stráfsze-két, szalma olcsón — Szent Anna 48. 2. ajtó 3307

Pianino bécsi gyártmány, rész-lefizetésre is olcsón el-adó. Páthványi 10 ke-reszlepiület. 3308

Üzlet berendezéssel és áruval azonnal átadó elutazás miatt. Cím a kiadóban 3310

Modern 2-3 szobás lakást, eset leg butorral átvenni — helyben, lakásra togo-sult Cím a kiadóban 3295

Kis nvarató 1 és fél hold szőlő terméssel és gyü-mölcsökkel kis családnak július 1-től kiadó. Cím a kiadóban 3294

F hémemű gomblyukvarrást gépen el-vállal: Szepességi utca 9. szám. 3222

Kereslet

Jó munkás cipészegéd fel-véteket Hunvadi utca 18. 3309

Aranvat-ezüstöt. Brillánsat, záloccedu-ákat vesz, meghívásra házhoz is elmegy Stei-ner Mihály, Hatvan-u. 2. sz. udvarban. 1. em. 3268

Újves varróleány, ki a női konfekció igazításához is ért. felvéteket Frank Sándor cégnél. Piac-u 42. sz. 3268

Elemista leányokat tanulóknak felvesz Szoboszlav Mar-ait női szabó. Péterfia 15. 3266

Bérlélet keresek 50-től 150 hil-dig Szepes. Elep. On-dód. Macs és a város közötti területen. Cím a kiadóhivatalban — 3066

Idősebb nőt házi teendők vég-zéséhez mindenesnek Cím a kiadóhivatalban 58

Férő szabó segédet azonnali belérésre keresek. Vass Szent Anna utca 3 sz. 3297

Előraizolni újves leányt Krausz Kézimunkaüzlet felvesz 3296

Jobb családból való leány házi dolgok elvégzésé-re kis családból felvé-teket Miklós utca 21. 3292

Keresek. isk tan. jóvő tanévre keresztény ur csalá-d-ról kosztot, lakást ke-res Cím a kiadóban. 3288

Mindene azonnal felvétetik. fei-ni tudó előtvenben Bur-gondia 9. 3285

Mindenes lakartónót kosztrol ke-resek Péterfia utca 3299

Butorozott egy szobás lakást konv hával keresek. Magas bért fizetik. Cím a ki-adóban. 3304

Rőtös rövidáru szakmában iartas fiatal kereskedő segéd felvétetik. özv. Csengeri I-né cég Deb-recen. Csapó utca 18. 3303

Béres maioros, családós azon-nalra keresteitük. Vig-kevény Mihály utca 26. 3277

Eladás

Eladó 50 mázsa száraz bab. Ertekezni délután 2—7-ig Szabbanos utca 3. udvari lakás 3279

Eladó többféle új és hasz-nált kocsi, alig hasz-nált bőrfedelel hintó és egy családú landauer Neudänder kocsi, Erzsébet utca 28. 3270

Eladó szindarabok: Cizány-primas, Aranvess, An-tatlan Zsuzsi, Teng-rész Kató partitúrával, nadernvő, gyermekma-rác. Cím a kiadóban. 3293

Jéuszekrény és Soxlet készülék el-adó Széchenyi utca 15. emelet 3291

Zonhora jóhangú utánvason — esetleg részletfizetésre is eladó. Széchenyi ut-ca 9 földszint balra. 3287

Fényképezőgé itelies felneveléssel — vagy anélkül bármely elfogadható áron eladó Takács fényképezőgé 3298

Kompetencia fátveszek, tengeri ne-dig van eladó. Patakv. Csapó utca 19. kereszt-épület iroda 3298

Éuv fűszerüzlet berendezés eladó. Cím Honvéd ut-ca 50. 3300

Eladó egy új gyászkalap Te-leki utca 13. 3302

Eladó egy modern felép. új háló szoba berendezés. eBthlen utca 21. szám 3305

Eladó egy kövér sertés. Had-házi ut 18. 3300

Felőstehén felelősség mellett üsző borivóval 2 1/2 írássze-kér, számszám hufávo-son eladó Rákóczi 62 d. u 5-7-ig. 3303

12-ec lankaszer, aulacsövü vadászlevél, tölté-nyekkel eladó. Cím a kiadóban. 60

Leszállított árak mellett ebédlők, lakók divánok, fes-teti butorok eladók — József kir. 41 3247